

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**In Titi Livii Patavini, Historiarvm Ab Vrbe Condita Libros,
Qvi quidem exstant, omnes, Observationes**

Godelevaeus, Wilhelm

Francofvrti, 1609

In Librvm XLI. Qvi Aliis Decadis V. Liber I. Dicitvr, Annotationes.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-69254](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-69254)

Profenium] Profenium locus erat, auctore Budæo, ante scenam porrectus, ubi pulpitem excitatum erat, quo auctores fabularum prodirent, ita ut scena altior pulpito esset, pulpitem altius Orchestra. Sunt qui profenium dictum esse putant à Nannio Profenio meretricula, ea siquidem cultius exquisitiusque aureis fulta ornamenti, formosa gratæque puellæ speciem præferebat, verum exuria iurpissina nota non caruit. De quo vide notata per Cal. lib. 16. cap. 5. lect. antiq.

Larum permarrinum] Qui sunt, ut vetus Lexicon interpretatur. *Ἰσὸς Μαρῶν* Lares *πῶς*, ut annotat Tozneb lib. 20. advers. cap. 35. Gyraldus historia Deorum Syn- permarrin- tagmate 15. putat, quod ut antiqui domibus publicis priuatisque ac compitu ni. Lares, ita etiam naubus attribuisse, vnde sint permarrini lares.

IN LIBRVM XLII. QVI ALIIS DECADIS V. LIBER I. DICITVR, ANNO-

tationes.

Quintanam] Scilicet portam quæ & Quintanis dicitur.

Quæstorium] Tabernaculum Quæstoris, sicuti pratorium, tabernacu- *Quæsto-*
lum pratoris. *rium.*

Sangualem] Quam quidam ossifragam vocant. Sangualem autem atque *Sanguale*
immulsulum a uirgines Romanos in magna quaestione habuisse, auctor est Plinius lib. 10. ca. 7.

Prytanem] Prytanem proprie dicebatur, quod in ea triticum seruaretur, *Pryta-*
quod Græci *πρυτανειον* dicunt, quasi *πρυτανειον* auctor est Plutarchus, Cimo- *um.*
nem Atheniensem liberalitatis animi prælati domum suam ciuibus fecisse, *πρυτανειον* uirgines. Vide Cælium lib. 13. cap. 32.

Iani Olympi] Sic Iouem cognominatum esse, auctor est Diodorus ab O- *Iupiter O-*
lympo pater festo, abs quo ingenii cultum accepit, Cal. lib. 20. c. 13. lect. antiq. *lympius.*

Non laqueatum aure] Id est, non tantum habens laqueata aurata, sed etiam ipsos parietes auro in crustatos: Laquearia enim superiores aedificii partes connexæ dicuntur, à nomine lacus, propterea quod ignorum interual- la quandam lacuum speciem præbere videantur. Cic. libro 2. de legibus Magnificaque villas & pavimenta marmorea & laqueata tecta contemno. Vbi Tozneb. laqueata tecta eleganti lacunari ornata tecta exponit, quod pingebatur inaurabaturque. Lucretius: Non Cytheræ rebant loqueata aurataque templa.

Glares extra] Id est minutissimis lapillis qui in fluuiorum ripis vel maris *Glares.*
littoribus reperiuntur.

Ianos tres faciendos] Iani plurali numero vocantur aedificia quadriformia & *Iani.*
peruia seu strata illa & lapidea, seu ex materia pro tempore excitata. Sic Suetonius in Domitiano: Et forum (inquit) porticibus tabernisq; claudendum & Ianos tres faciendos. Huc referenda quæ & Cicero lib. 2. de natura deorum scripsit. Cum que (inquit) in rebus omnibus vim haberent maximam, prima & extrema principem in sacrificando Ianum esse voluerunt, quod ab eundo nomen ductum est, ex quo transitiones peruii Iani, foresq; in liminibus profanarum aedium Ianæ nominantur. Hæc Cicero.

Marginanda] Id est, ut viarum margines & extremitates integræ, sarta *Margi-*
& q; conseruentur, vel dissipata reuerentur. Sic marginata tabula apud *nate.*
Plin lib. 35. ca. 12. quæ marginem habet ampl.

Casam capti] Tantum captiuorum Græchus adduxisse scribitur, aucto- *Sardi-*
re Plinio de vitis illustribus, ut longa venditione res in proverbium veniret. *venales.*
Sardi venales. Cuius proverbii rationem Plutarchus in Romanorum pro-
blematis aliam tamen adfert. Nimirum olim inoleuisse morem apud Ro-
ma-

manos solennem, ut qui ludos in Capitolio ederent, Sardos venales pronuntiant, prodieritque puer quispiam per ludibrium monili cinctus, quam bulam vocant, eum que morem hinc ortum putat, quod Veientes olim diu cum Romanis bellum gessissent, quodque urbem horum postremam Romulus expugna sit. Vnde & regem ipsum & multos captivos Romam deductos, Venales pronuntiauit. Porro cum Lydi ab invito fuerint Hetrusci, Lydorum autem caput erat Sardis, inde factum ut Hetruscos Sardem nomine pronuntiant venales. Huius autem proterbii meminit Cicero quoque, lib. 7. Epist. fam. & explicat Erasmus in Chiliadibus.

Sardis in insula forma erat In insula eius longitudinem Strabo lib. 5. facit miliarium 220. latitudinem 98. Ptolem. autem multo longiorem fecit quam sita. Eorum enim litus 188. mille passuum longitudinis habet. Max. latitudine 121. in mille passuum existente, in cuius sententia quoque est Mela lib. 2. cap. 7. circa finem. Est autem haec insula à Sardo Herculis filio ita dicta, ut Silius Italicus lib. 12. & Solinus cap. 10. tradunt.

IN LIBRVM XLII. QVI ALIIS
DECADIS V. LIBER II. DICITVR.
ANNOTAT.

- Tulla** *In stramento militari ornabantur* Vide notata superius lib. quadragesimo.
- Lana.** *Lana pulla* Id est Fulca in nigrum vergens, cuiusmodi est, & terra color qui peticus dicitur, Vergil. lib. 3. Georgic. Ne maculis infuscent vellera pullis, id est, nigris, ut inquit Seruius.
- Pomptina palus.** *Pomptinum amne* Paludem Pomptinam intelligit, quam alii Satyram appellant, alii vero Pontinam scribunt, de qua Virgilius Aeneidos 7.
Qua Satura in castris Palaus gelidusq; perimas.
Quarum iter valles atque in mare conditur Vfersi.
De hac Plaude Vide Caellum lib. 19. cap. 25.
- Iuno Moneta.** *Eadem Iunoni Moneta* Iuno Moneta vnde dicta sit, vide supra lib. 7. ab urbe condita.
- Mars communis.** *Martem communem* Homericum hoc est: Is siquidem Iliados 6. inquit:
Ζωός οὐνάλιος ἢ τευτεπνόντιοι κρυπέλινα.
id est:
Communis Mars. inq; vicem perisus perimentem.
Vide Erasmus in proverbio, Omnium rerum vicissitudo est, & in Proverbio: Mars communis.
- Cirra.** *A. Cirra* Cirra urbs est in Phocide, ad radicem Parnassi montis, Plinius lib. 4. cap. 1.
- Latrones.** *Latrones* Conuenienti eos nomine appellat. Latrones siquidem illi sunt, qui spe praedae hominum vitae insidiantur, quales sunt grassatores & viarum obfessores.
- Lantia.** *Loca, lantia acciperent* Lantia quae dicantur superius dictum est, & sunt à Plutarcho in quaestionibus Romanis interpretata, hoc vero prioribus, adiciendum à Graecis ea xenia appellata, ut sit à Demosthene in oratione de legatione. Xenia enim Philippi regis legatis Atheniensium data sic vocauit. id quod & alicubi Plutarchus, quin de eodem modo usus est App. cum scribit Phameam, qui cum Scipione nauigauerat, à Senatu susceptum, xenisque quamplurimis donatum.
- Pella.** *Pella in vetera regia* Huius situm infra lib. 45. Liuius describit, Strabonis Epitome, Pellaminitio paruum oppidum fuisse astruit, sed in ea enutritus Philippus: & amphiorem & illustriorem reddidit. Haec Alexandri quoque Magni patria.